

10201

1380 juli 11

Rom

Broder Thomas (de Frignano), (titulär)biskop av Tusculum, Johannes (de Amelia) av titelkyrkan S. Sabinae, kardinalpräst, kardinaldiakonen Gentilis (de Sangro) av titelkyrkan S. Adriani och kardinalprästen Agapitus (de Columna) av titelkyrkan S. Priscae, vilken var frånvarande, alla av påvestolen särskilt befullmäktigade kommissarier (i Birgittas kanonisationsprocess), meddelar att de på påven Urban VI:s vägnar har mottagit ett kommissionsbrev, vilket återges.

Härefter följer en avskrift av kommissionsbrevet ställt till påven (se DS nr 10092).

I slutet av detta brev finns ett tillägg av annan hand med upplysning om att påven Urban VI den 15 december 1378 muntligen i konsistoriet givit i uppdrag åt (patriarken av) Grado, (ärkebiskopen av) Korfu, (Agapitus) de Columna, kardinalpräster, och kardinaldiakonen (Gentilis) de Sangro att noggrant undersöka (Birgittas liv och mirakler) och lämna underrättelser om det.

När kommissionshandlingen överlämnats och flera juridiska dokument mottagits, såväl av utfärdarna som av deras delegerade, och när flera vittnen såväl i Rom som utanför staden framträtt och blivit utfrågade, och flera andra privilegiebrev, yttranden och vittnesmål rörande framlidna fru Birgittas liv och mirakler framförts, framträdde inför utfärdarna ett ombud för fru Birgittas kanonisationsprocess. Denne begärde enträget att vittnenas intyganden och yttranden och hela kanonisationsprocessen skulle publiceras med en tillbörlig förklaring och att en kopia skulle beviljas åt honom själv och alla som önskade få detta, med en tidsgräns för att komma med invändningar. Utfärdarna anser detta vara förnuftigt och rätt, och eftersom de vill skynda på detta viktiga ärende befäller de alla berörda att infinna sig den 20 juli (1380) vid tiden för vespers i Peterskyrkan i Rom för att åhöra offentliggörandet av nämnda vittnesmål och hela processen, och om de så önskar ta emot en kopia av dessa vittnesmål. Även om ingen skulle infinna sig, tänker utfärdarna vidta dessa åtgärder.

Utfärdarna beseglar brevet som uppsätts på portarna till Peterskyrkan och kyrkan S. Celso e Giuliano.

Avskrifter: [A] i hs A 14, fol. 98v–99v, Kungl. biblioteket, Stockholm; [B] i Cod. Ottob. lat. 90, fol. 57v–58r, Vatikanbiblioteket; [C] i Cod. Harl. 612, fol. 237r, British Library, London.

SDHK nr 44683.

Faksimil: (av A) Acta et processus canonizationis Sanctae Birgittae. Codex Holmiensis A 14, Handskrifter från Sveriges medeltid utg. i ljustryck I, ed. I. Collijn (1920).

Tryckt: I. Collijn, ed., Acta et processus canonizationis beate Birgitte (1924–1931), s. 241–243 (efter A).

Om de nämnda kardinalerna och den av påven Urban VI tillsatta kommissionen, se kommentaren vid DS nr 10092.

Frater Thomas episcopus Tusculanus, Johannes tituli sancte Sabine presbiter et Gentilis sancti Adriani diaconus miseracione diuina sancte Romane ecclesie cardinales commissarij ad infrascripta vnacum reuerendissimo in *Christo* patre et domino domino Agapito de Columna tituli sancte Prisce presbitero cardinali, licet absente / a sede apostolica specialiter deputati / vniuersis et singulis *christifidelibus* et omnibus alijs, quorum interest vel interesse poterit, salutem in Domino · Dudum quandam commissionis seu supplicacionis cedulam nobis pro parte sanctissimj in *Christo* patris et domini domini nostri Urbani diuina prouidencia pape sexti presentatam nos recepisse noueritis in hec verba.

Beatissime pater, ^aquia sepe et instanter fuit domino Gregorio pape vndecimo per jmperatorem, reges et reginas et alios principes et personas auctenticas et tribus vicibus in propositacionibus solempnibus in consistorio publico^b eidem Gregorio et sanctitati · vestre humiliter supplicatum pro canonizacione fienda beate *Brigide* · de regno Swecie^c, necnon quia idem *Gregorius* commisit quibusdam prelati de regno Dacie / quod accederent ad regnum Suecie et inquirerent super negocio premissis de vita, fama, deuocione eiusdem domine et miraculis et eciam deuocione populi / et alijs circumstancijs / et referrent omnia fideliter

eidem domino *Gregorio*, qui commissarij facta inquisitione diligenter de premissis rescripserunt eidem domino *Gregorio* multa clara et aperta ad probacionem predictorum, prout continetur in littera auctentica dictorum commissariorum / et eciam propter timorem mortis et absenciam diuturnam et distanciam parcium dicti^d regni Suecie multa dicta testium fuerunt recepta solempniter per prelatos ordinarios, tam in regno Suecie, Neapolim^l quam in Ytalia / et eciam per quendam episcopum *Spoletanum*^e deputatum ^fad hoc^f per dominum Gerardum tunc temporis abbatem *Maiorismonasterij* et vicarium generalem sedis apostolice / in certis prouincijs et terris ecclesie, per quequidem dicta testium sic, vt premittitur, recepta gesta vite, miracula tam in vita et post mortem / et sanctitas dicte domine *Brigide* lucide comprobantur, jdeo humiliter supplicatur, quatenus ea recipiendi et examinandi ac referendi sanctitati vestre committere dignemini hic in curia alicui seu aliquibus de dominis cardinalibus, vt, si ea sufficiencia reperirent ad canonizacionem dicte domine *Brigide*, supplicatur *eidem · sanctitati ·* humiliter et deuote, quatenus dignemini ipsam canonisare et cathalogo^g sanctorum ascribere jntuitu pietatis ad augmentum deuocionis et exaltacionem fidei *christiane* / Et si supradicta forsā | non sufficerent ad prefatam canonizacionem supplicatur, quatenus iuxta formam juris per vestras litteras committere dignemini aliquibus episcopis bone consciencie de partibus illis regni Swecie^h / quod ipsi auctoritate apostolica veritatem inquirent de fama sanctitatis, de vita et miraculis eiusdem domine fideliter et prudenter secundum articulos et interrogatoria sub bulla vestra eisdem commissarijs transmittenda / et que jnuenerint sub sigillis suis sanctitati vestre inclusa et sigillata transmittant / et quod eciam tunc cardinales commissarij modo deputandi in curia possunt per se uel per alios de nouo attestaciones et alias probaciones recipere hic in vrbe / et per totam Ytaliā et in regno Secilie super fama, vita et miraculis prefate domine *Brigide*^a .

Jn fine vero dicte commissionis seu supplicacionis cedula scripta erant de alteriusⁱ manu etj littera^k littere superiori omnino dissimili hec verba videlicet · xvij kalendas Januarij anno primo dominus noster ^lpapa Vrbanus^l ^{vj}tus^{us} oraculo viue vocis ^min consistorio commisit^m reuerendis patribus dominis *Gradensi*ⁿ, *Corphiensi*^o et de *Columpna* presbiteris / et de *Zangro*^p diacono cardinalibus, quatenus de premissis diligenter inquirerent,^q examinarent et referant^r.

Post cuius quidem ^scommissionis seu supplicacionis^s cedula presentacionem et receptionem habitis et eciam seruatis nonnullis actibus judicialibus tam coram nobis quam coram quibusdam nostris in hac parte subdelegatis et quampluribus^t tam in vrbe quam extra testibus productis,^u juratis, receptis et examinatis ac alijs quampluribus priuilegijs, jnstrumentis, dictis^v et^x deposicionibus testium super vita et miraculis prefate pie memorie domine *Brigide*^y productis juridice coram nobis in nostris^z ^{aa}et nostrorum^{aa} presencia constitutus^{ab} procurator et procuratorio nomine canonizacionis suprascripte pie memorie domine *Brigide*^{ac}, de qua ad presens agitur / et ut dicti negocij pius sollicitator cum instancia pecijt attestaciones et dicta testium ac totum processum in huiusmodi canonizacionis negocio habitum coram nobis et prefatis subdelegatis nostris cum^{ad} protestacione debita publicari sibi ac omnibus et singulis *christifidelibus* petentibus ac ipsam^{ae} volentibus copiam decerni^{af} cum termino ad opponendum quicquid predicti uel alij opponere voluerint verbo vel in scriptis / Nos vero^{ag} attendentes predicti procuratoris petitionem fore racionabilem atque iustam / et volentes

circa tam ardua negocia mature procedere, sicut decet, vos omnes et singulos et alios, quorum interest seu sua putauerint interesse, tenoris presencium primo, secundo^{ah} et tercio peremp-
torie auctoritate apostolica, qua fungimur in hac parte^{ai}, citamus, requirimus^{aj} et monemus,
quatenus die vicesima ^{ak}-mensis Julij presentis^{-ak} hora vesperorum et cetera^{al} Rome^{am} in
ecclesia | Sancti Petri audituri prefatarum attestacionum et deposicionum testiumque et
tocius processus publicacionem / et copiam ipsorum vobis et alijs, quorum interest, decern-
endam, si eam habere volueritis, recepturi studeatis / et studeant comparere legitime coram
nobis / alioquin ad predicta procedemus vestrorum^{an} et ipsorum ausencia ^{ao}-seu contumacia^{-ao}
non obstante / ^{ap}In quorum omnium et singulorum^{-ap} testimonium presentes litteras
nostrorum sigillorum jmpressione munitas fieri fecimus et in predictarum Sancti Petri ac
²-sanctorum Celsi et Juliani⁻² de vrbe ecclesiarum valuis^{aq} patenter affigi. Datum Rome die
vndecima^{ar} mensis Julij ^{as}-Millesimo ccc^{mo} octuagesimo,^{-as} jndiccione^{at} tercia, pontificatus
prefati domini nostri domini Vr bani pape^{au} vj^{ti}av anno tercio .

Rubrik i A: Edictum publicum · seu citacio / si quis · se opponere voluerit canoniza-
cioni beate Brigide. Tenor autem predictarum litterarum siue edicti per
omnia talis est.

^{a-a} Saknas C. ^b Härefter 1-2 skrivtecken raderade A. ^c Suecie B. ^d Över raden och här insignerat A.
^e Spoletanensem B. ^{f-f} Över raden och här insignerat A. ^g cathologo B. ^h Suecie B. ⁱ alia C. ^j Saknas C. ^k litteraque
C. ^{l-l} Vrbanus papa C. ^{m-m} commisit in consistorio C. ⁿ cardinalibus B. ^o Corphyensi B. ^p Sangro B. ^q Härefter
et C. ^r referrent C. ^{s-s} supplicacionis seu commissionis C. ^t tam pluribus B. ^u Härefter et B. ^v juramentis B.
^x Över raden A. ^y Birgitte C. ^z Rättat från nostris (bokstaven s raderad) A.
^{aa-aa} Saknas C. ^{ab} constitutis C. ^{ac} B. C. ^{ad} Över raden A. ^{ae} Härefter habere B. ^{af} decreui C. ^{ag} Över raden
och här insignerat A. ^{ah} Saknas C. ^{ai} Över raden och här insignerat A. ^{aj} Andra bokstaven i rättad från utprickat a A.
^{ak-ak} presentis mensis Jullij B. ^{al} Så A, B, C; möjligen fel för circa. ^{am} Saknas B. ^{an} nostrorum C. ^{ao-ao} Över raden
och här insignerat A. ^{ap-ap} omnium C. ^{aq} Härefter petentibus (troligen felskrivning, jfr patenter) A. ^{ar} xj C.
^{as-as} M^occc^olxxx^o B; M^occc^olxxx C. ^{at} in B. ^{au} Över raden A. ^{av} sexti B.

¹ Angående användningen av ack.formen Neapolim som stereotyp form i medeltidslatinet, se D. Norberg,
Beiträge zur spätlateinischen Syntax (1944), s. 53, och P. Stotz, *Handbuch zur lateinischen Sprache des Mittelalters 4*
(1998), s. 113. ²⁻² D.v.s. kyrkan S. Celso e Giuliano nära Ponte Sant'Angelo.

10202

1380 juli 12

Österrekarnes
tingställe

Kettil i Bråhovda, underhärads hövding i Österrekarne, kungör i öppet brev att Ingolf Olofsson i Töversta
torsdagen den 12 juli 1380 sålt 13 ½ penningland jord i Töversta i Helgesta socken med alla tillagor, bland
annat fiskevatten, kvarnar och kvarnplatser, till biskop Tord i Strängnäs för 14 mark penningar. Egendomen var
Ingolf Olofssons rätta arv och var först lagligen uppbjuden och lagständer, och köpet gjordes på rätt tingsdag
och tingsplats. Ingolf Olofsson erkänner sig ha mottagit köpesumman och avhänder sig och sina arvingar jorden
och överläter den själv genom fastfarande i enlighet med landslagen till biskop Tord som evig egendom. Fastar
vid köpet är Ingevald Sunesson, Magnus i Lövhulta, Magnus i Berga, Jöns i Kramnäs, Östen i Kulsta, Björn i